

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MERJELENIK HETEKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendi-
vül alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:

Városi közlevéltár (városház,
földszint 7. sz. ide küldendők
a kéziratok.)

KIADÓHIVATAL:

Városi könyvnyomda-vállalat
irodája, ide küldendők
az előfizetési díjak és hírde-
lések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

A kisipar és a városok.

A változott viszonyok folytán az ipar terén méltán tehető fel a kérdés, vajon szükséges, hasznos-e a vásár a kisiparosra, avagy káros? Erre a kérdésre az ipartügyek téren nagy ismeretkörrel és áttekintéssel bíró egyik országos szaktekintélyünk úgy nyilatkozott, hogy a vásárok szaporítása nem kívánatos, mert azok a kisiparos helyzetén nemcsak nem lendítenek, hanem arra hátrányosak.

Ha a vásárokról beszélünk, meg kell különböztetnünk az országos és heti vásárokat s előre kell bocsátanunk azt, hogy alig van intézmény, melynek csak előnyei és egyuttal hátrányai lennének: midőn tehát a vásárok szükségességéről, hasznos vagy felesleges voltáról beszélünk, azt kell vizsgálnunk, vajon az előnyök, avagy a hátrányok vannak-e túlsúlyban ezen régi intézménynél?

Az ugynevezett országos kirakodó vásároknak az ország tulnyomó részében, t. a hegyvidéktől eltekintve, ma már nincs értelme és jelentősége. Ezen városok vásárló közönsége mai nap ugyanazokból kerül ki, akiknek piaci központja az országos vásár tartásának helye, akik tehát az ugynevezett heti vásárokat is felkeresik. De míg az országos vásárokat az ország minden vidékéről egybesereglett kétes existenciák keresik fel selejtes áruikkal, amelyekkel minden anyagi és erkölcsi felelősség nélkül csapják be az egyszerű vásárló közönséget s ezzel a helyi és járási iparosoknak elviselhetetlen versenyt támasztanak, addig a heti vásárok vevőközönsége többnyire ismerős iparosoktól szerzi be szükségletét, a vevő és eladó között allandó üzleti viszony fejlődik, az iparos jó árut méltányos árban kénytelen a piacra vinni, hacsak vevőit elveszíteni nem akarja.

Míg tehát az ugynevezett országos kirakodó vásárok nemcsak azon szempontból, mert a kisiparosra nagy költséggel és idővesztéssel járnak, úgy, hogy az iparos a legtöbb esetben reáfizet árújárja, vagy alig keres azokon minimális hasznót, hanem azért is károsak, mert a kisiparost reászoktatják a felületes, tökéletlen és hanyag, az ugynevezett „vásári” munkára. A kisiparnak csak úgy van célja és létjogosultsága, ha cikkeit ugyanazzal a külső csinnal állítja ki, mint a nagyipar s mellette jó anyagból tartós, gondos, tökéletesebb munkát állít elő. A vevőnek ugyanis csak ily módon térülhet meg az a többletkiadása,

melyet a drágább kézimunkáért kénytelen adni s a kisiparos csak ezáltal egyenlítheti ki a nagyobb tőkével, tökéletesebb munkafelosztással készült nagyipari és a kisipari termékek között létező előállítási költségkülönbséget?

A heti vásároknál csakis a fentebb hozott hátrányok állanak fenn. Iparosaink hetenkint legalább is két délelőtti órában veszítenek a munkaidőből, mi teljesen munkanélkül telik el, sőt ha zord időben a piacon való ácsorgással szerzett megbetegedéseket is számítjuk, a munka mulasztás még nagyobb.

A heti vásárok ezen hátránya kétségtelen. Míg azonban az országos kirakodó vásárokat a mai változott viszonyok közepette határozottan károsoknak, feleslegesnek s így megszüntetendőknek tartjuk, addig a heti vásárokról ugyanez nem mondható. A heti vásárokra való járás nem okoz számbevehető költséget, a munkamulasztást mérsékelheti a kisiparos az annál, hogy a piacon nem maga áll ki, hanem neje, vagy olyan hozzátartozója, aki munkát nem mulaszt. A heti vásárok hátrányai tehát mérsékelhetők, a vevőközönségre pedig határozottan előnyösek, megkönnyítik a választást s nem járnak azzal az idővesztéssel, mely az iparosnak otthonában való felkeresésével járnak.

Midőn tehát a vásárok felett itélkezünk, különbséget kell tennünk az országos kirakodó és heti vásárok között s míg az elsőre nézve teljesen osztjuk azt a fel fogást, hogy azokat szaporítani nem célszerű, hanem ellenkezőleg azok megszüntetendők, a heti vásárok előnyei még mindig túlsúlyban vannak hátrányai felett s így azokra szükség is van.

Más kérdés, vajon ezen heti vásárokat az iparosok nem tudnánk-e más módon pótolni? Igenis, ez lehetséges volna, de csak szövetkezeti alapon. A kisiparosoknak előbb-utóbb meg kell értenie, hogy a nagyiparral egyenlően eszközökkel folytatott küzdelemben csak úgy lesznek képesek magukat fenntartani, ha szövetkeznek s ezzel megszerzik azon előnyöket, melyeket a nagyiparnak a tőke nyújt.

Anyagbeszerzési és áru-értékesítési szövetkezetek s ezek által fenntartott közös boltok és rak-tárak tetemesen leszállítanak nemcsak az előállítás, hanem az értékesítés költségét is s így a mai nál sokkal előnyösebb helyzetbe juttathatnák a tengődő kisiparos osztályt.

A mult idők elavult intézményét, a vásárokat

csak ily módon lehet és kell majd megszüntetni, illetve új, a mai viszonyoknak megfelelő intézménnyel pótolni.

A kedvezményezésnek azonban nem főülről, hanem az iparosok köréből kell kiindulnia, a kormány és közegei csak támogathatják a kisiparosok életre való törekvéseit.

A kisiparosok helyzetén semmi más nem segíthet, csak a szövetkezés.

M. O.

Az 1909-ik évi költségvetés és a „Debreczen“.

Lapunk legutóbbi számában közöltük városunk főszámvévőjének *Ronesik Lajosnak* jelentését, mellyel a város 1909. évi költségvetését be-terjesztette a tanáshoz. A főszámvévő kimutatta, hogy annak dacára, hogy a törvényhatósági bizottsági közgyűlés által megszavazott fizetésrendezés összegét felvette a költségvetésbe, a jövő évben nem emelkedik a pótdadó és ezen állítását a bevételi és kiadási rovatok reális beállításával igazolja.

Az 1909. évi költségvetést a következőkben jelenti be a főszámvévő:

A rendes bevétel 2.800,510 kor. 34 fill.

A rendkívüli bevétel 372,500 kor. — fill.

Összes bevétel 3.173,010 kor. 34 fill.

A bevételi összeggel szemben

a rendes kiadás 2.876,043 kor. 54 fill.

a rendkívüli kiadás 489,538 kor. 10 fill.

Összes kiadás 3.375,581 kor. 64 fill.

Igy tehát a bevétel és kiadás közt mutatkozó 192,571 kor. 30 fill. hiány 1.051,000 korona egyenes állami adó 18,5%-ában talál fedezetet.

A költségvetés tételei az egyes rovatokban érthető és az elfoglaltatlan vizsgálat előtt teljesen meg vannak okolva.

Ennek dacára a „*Debreczen*“ c. lap f. hó 15-iki számában cicerós nagybettűkkel hirdeti azt a veszedelmet, hogy a pótdadó emelkedni fog. A cikkelyíró ezt nagy általánosságban mondja, de semmivel sem igazolja és bizonyítja. Siránkozik és műkönyvek hullat a város polgárainak megterhelése felett, sőt be sem éri a jeremiáddal, hanem, mint egy jóvendőből lélekkel megáldott próféta, megfesti a város jövőjét sötét ecsettel és még sötétebb színekkel.

Hivatkozik, hogy a város légvárakat épít és anyagi zavarokba sodorja önmagát. Szerény célzást tesz a józan észre, elkeseregven, hogy csak annyit költsünk, amennyink van. Mindezek az elcsépelt frázisok és közmondások hatáskeltés céljából íródtak, mivel azonban a vádakat a cikkelyírója semmi elfogadható érveléssel sem bizonyítja, a hatáskeltés célja csődöt mond.

A szél fúvását ismerjük. Tudjuk, hogy városunkban kiarragja a pénzügyminiszteri széklet. Évek óta ott látjuk ezt a nagy finánczsénit a költségelőirányzat és zárszámadás tárgyalásánál és bár évről-évre tanúi vagyunk működésének, eszméinek, — ha ugyan vannak ilyenek — diadalát nem láttuk sohasem, ami azt bizonyítja, hogy

ma már nem lehet a mult dicsőségéből élni és az eszméket hajszálhasogató okoskodásokkal és rabulisztikával foglyul ejteni.

A közgyűlés többsége ébredszik már a nyomás alól. Nem tűri, a rabigát, mellyel véleményét, nézetét és eszméit akarták egyesek szorítani. A közélet fórumán eddig szereplők napja letűnőben van és mi csodáljuk, hogy a legutóbb ért kudarc után miért nem mennek a kévebontogató Zoilusok nyugalomba.

Mert új helyzetet nem tudnak teremteni, a régi alapok pedig, melyen eddig tomboltak, roskadoznak. A haldoklásból pedig nehéz visszatérni az életre. A mór megtette köteleességét, a mór mehet. Ez a klíma a klikknek nem ege többé, legokosabb tehát a hatalom foszlányaival továbbállani.

Cikkelyíró azt állítja, hogy a város pénzének nagyrésze gavalléros, uri kedvtelésekre forgácsolódik szét. Utána néztünk ennek az állításnak és a cikkely ezen egyetlenegy pontját — sajnos — igaznak találtuk. Mert kell-e nagyobb és urasabb kedvtelés, mint mikor *Márlon Imre* biz. tag ur ezreket áldoz a város pénzéből az őt és érdekeit szolgáló „*Debreczen*“ kiadásának, nyomtatásának költségeire akkor, amikor ezen áldozatot a várostól *Márlon Imre* biz. tag uron kívül senki sem kívánja. Nézzon a lelkébe *Márlon Imre* ur és onnan azt fogja kiolvasni, hogy a városnak egyetlen egy polgára sincs, aki a város vagyonából annyit pazarolna el a saját dicsőségére és dicsőítésére, mint ő, a takarékosági fő-fő tanácsadó.

Cikkelyíró a hatás kedvéért kész a helyesírás ellen is vélel, két j-vel írván az „*ijesztlő pótdadó*“! Mi azonban és igen sokan az 1909. évre előirányzott pótdadót nem tartjuk ijesztőnek. Nem pedig azért, mert városunk haladását állítjuk szembe ezzel a százelekkel, másrészt azért, mert a vágyonnal bíró más haladó városok közköltője a 20–80% között ingadozik. Hogy pedig az a bizonyos felhányt pótdadó emelés nem reális beszéd, kitűnik onnan, ha a közköltő tíz évi kimutatását figyelmünkre méltatjuk. Emelkedett városunk erkölcsi és anyagi erőben, de nem emelkedett a közköltő, vagy legalább is nem emelkedett oly mértékben, mint városunk gyarapodott. Ennek oka pedig nem lehetett más, mint az, hogy a közjóvédelmek okosan használtattak fel és a városi tanács gondosan felkereste mindama forrásokat, melyek a közköltő emelkedését megakadályozták. Aki nem hiszi állításunkat, az nézze meg a számvévőnégnél a közköltő tíz éves számtételeit és a városban figyelje meg a legutolsó tíz év becsületes számdékkal teljesített alkotásait.

Kísérletezésekről is beszél a „*Debreczen*“ cikkelyírója. De hogy hol és miben kísérleteztünk, azt nem tudja bizonyítani.

Hogy jog van a költségvetéshez hozzászólni minden adózó polgárnak, az bizonyos. De ezen joggal szemben megkivánhatjuk, hogy csak az szólnjon a költségvetéshez, aki biztos szemmel és igazságos ítélkezéssel tud mozogni a számok labirintjében. Ha hiba és fogyatkozás van abban, közös egyetértéssel és meggyőző erővel el kell

tüntetni, ha azonban reális a költségvetés, akkor nem kell a népszerűség nevelése végett folyton a pótdad emeléséről profetiálni, hanem azon vezetô tanácsból kiindulva, hogy „salus rei publicae suprema lex esto”-a közköltô szálakában áldozatot hozni a közügyek oltárára.

Cikkelyíró megemlékezik a fizetésrendezésről is és azt mondja, hogy ez nem segít a „kicsinyek existenciális érdekein”. Úgy látszik, hogy megfoghatkozott és a kétségbeeséshez közel álló tábor fegyvertársakat óhajta szerezni a „kicsinyekből”, ez azonban nem fog sikerülni, mert ezek jól tudják, hogy Márton Imre biz. tag ur egyáltalában nem akart segíteni sem a nagy, sem a kis existenciáknak és mikor már kifogyott a halasztási indítványokból, amelyekben hû fegyverhordozója Juhász Ignác biz. tag ur is makacs következetességgel támogatta, végső erőlködéssel egy szöveg helyesbítő bizottság kiküldésével akarta megfojtani a fizetésrendezést. Sohse fájjon a Márton Imre urék feje a kisebb javadalmazású tisztviselők miatt, mert arra ezek sohasem fogják az ő segítségét, orvosi tanácsát kérni, hanem megelégszenek az a fizetésrendezéssel, amelyet a törvényhatósági bizottsági közgyűlés tiszteletre méltó nagy többsége a város házi pénztárának figyelembe vételével megszavazott. Arra az állításra pedig, hogy „bezzeg ott emelték a fizetéseket, ahol nem kellett volna, de minden szentnek maga fele hajlik a keze” — csak azt feleljük, hogy akkor Márton Imre biz. tag ur a legnagyobb szent, mert ugyancsak maga felé hajlik a keze a 10,000, és immár beperesített 5000 koronás nyomdatartozás ügyében.

A kritika az ügyek vezetése felett mindig jogosult, ha ez az igazságosság kritériumaival el van látva, káros azonban ha abban a hatalmi érdekek jutnak előtérbe. Mi pedig a tapasztalatokat összegyűjtve, azt állítjuk, hogy a halasztási indítványt gyártó és helyesbítő urak, nem mindig a közérdek nézőpontjára helyezkedve bírálgatnak, hanem a saját hatalmuk megtartása érdekében dolgoznak. Meggyőződésem, hogy anyagi hasznuk nincs e téren, ennek elérése vagy még csak keresése is távol áll tőlük, de annál makacsabban akarják visszaszerezni a városi közügyek fórumán azt a népszerűséget, mely az utóbbi időkben összeomlott.

Monomatapában szokás, — hogy mikor az autokratá uralkodó tüsszent, ex officio tüsszentenek a titkos és nem titkos tanácsosok, valamint az ezen nevezetes eseményről harsonák útján értesített alattvalók.

Úgy látszik, hogy ezt az exotikus szokást akarta meghonosítani Márton Imre biz. tag ur is és habár egyesek viszonozták is a tüsszentést, a sokaság függetlenebb része — főleg az újabb időben nem hódolt be az akaratkak.

A dicsőség napjai elmúltak. A bálványoknak ma már nincs jogosultságuk. Így tehát az összeomlás nagyon is érthető. (K.)

A napidíjas irtokok helyzete.

Írta: Koncz Ákos.

A szervezési szabályzat átdolgozására kiküldött bizottság munkálatait és a fizetésrendezés javaslatát városunk törvényhatósági bizottsági közgyűlésének nagy többsége elfogadta. Ezen javaslatban a napidíjas irtokok fizetésének minimuma 3, maximuma 4 korona 50 fillérben állapítatik meg. Ezen intézkedés kétségkívül lendít valamit a napidíjas irtokok helyzetén, mert meg vagyunk győződve, hogy a polgármester ur az egyes hivatalfőnököktől beszerzett információ alapján a régi és használható munkaerőket bizonyára a kellő javadalmazáshoz juttatja.

Más kérdés azonban az, hogy vajon ezzel el lesz-e oszlatva a napidíjas irtokok aggodalma jövőjüket illetőleg. Mert tervezett javadalmukból szűkösen megélhetnek, de a legnagyobb bizonytalanságban vannak arra nézve, hogy miképpen küzdenek meg az élet gondokkal, ha a betegség kiveszi kezeikből a kenyeret adó tollat, vagy ha megöregsznek és munkaképtelenek lesznek. Nyomor vár rájuk és kétségbeesés és koldusbot hátrahagyott családjuk részére.

Városunknál ma a szolgaszemélyzet és csekély kivétellel az összes alkalmazottak tagjai a nyugdíjintézetnek. Feltétlenül méltányos és igazságos tehát, hogy a napidíjas irtokok se nélkülözzék ezen jótétet. Az a gondolat, hogy öregségük, elbetegesedésük idejére biztosítva lesznek, az a tudat, hogy haláluk után családjuk némi segítségével részesül, nemcsak munkakedvet ad a közgazdatis becsületes közalkotóknak, hanem idekötí őket a városos és állandó erőket nyerünk, akik betanulva és elsajátítva munkakörük minden ágát, hasznosan fognak működni a város javára.

Valamelyes nyugdíjszabályzatot kell tehát alkotnunk részükre, kapcsolatosan fizetésük rendezésével, vagy pedig be kell soroznunk őket az általános nyugdíjszabályzat keretébe. És mivel nyugdíjszabályzatunk ugys módosításra szorul, itt a legalkalmasabb idő arra nézve, hogy napidíjas irtokaink jövőjét biztosítsuk.

Napidíjas irtokaink ügyét melegen ajánljuk az illetékes tényezők figyelmébe. Az ő mostani helyzetük egyáltalán nem illik be a modern kor keretébe és emberbaráti néző szempontból is immár tarthatatlan. De meg is érdemlik, hogy sorsukkal foglalkozzunk, mert ők hasznos szervei a közigazgatásnak.

Debreczen sz. kir. város bizonyára fog utat és módot találni ezen fontos kérdés mielőbb történő megoldására és el fogja oszlatni emberbaráti határozatával becsületes munkásainak aggodalmát. Mi ez alkalommal a részletekről nem nyilatkozhatunk, annyit azonban már most is javasolunk, hogy ezen szabályzat megalkotásánál nem szabad egy eljárás alá venni azokat, akik hosszú időn át dolgoznak mint napidíjasok. Ha a szabályzat liberálisabb nem lehet, annyit okvetlenül eredményezzen, hogy azoknak szolgálati éveit, akik az alkotandó díjok-nyugdíjszabályzat életbe-

léptekor már tíz évet töltöttek a város szolgálatában. — nyugdíjukba beszámíttassanak.

Az erők helyhezkötésével kétségkívül emeljük a közigazgatás szintjét és a napidíjas irnokok nem fognak évről-évre változni, mint most, mikor csak egy látszólagos és jobb állás elviszi a használhatóbb erőket más pályákra, amelyeken az emberszeretet és méltányosság már biztosítani kívánja jövőjüket.

A polgármester 1907. évi jelentése.

Kovács József polgármester elkészítette városunk 1907-évről szóló polgármesteri jelentését, mely felöleli a közigazgatás minden ágát, beszámol annak összes tagozatairól. A jelentés, mely a legközelebbi közgyűlésen lesz bemutatva, a következő fejezeteket tartalmazza. Bevezetés. — Ügyforgalom. — A közgyűlésnek ideje és a fontosabb közgyűlési tárgyak ismertetése. — A közigazgatási bizottság évi jelentése. — A városi tanács működése. — A városi árvaszék működése öt darab rovatos kimutatással. — Rendőrség és ezzel kapcsolatos ügyek. — Katonai és illetőségi ügyosztály működése. — Sorozások és azok eredménye. — Adóügyszórtály működése. — Közegészségügy. Népesedés és halálozás. A kórház forgalma és számadásai. A bábaképző intézet. — Mezőgazdaság. — Vásárok. — Terméseredmény városunkban. — Átlagos terményárak. — Állattenyésztésünk. — Erdőgazdaság. — Középitkezések és közutak, burkolatok utcánként kimutatva. — Közezelvám. — A városi számadások állása. Az 1907. évi zárszámadás általában és rovatokban. Az 1908. évi költségelőirányzat. Törzsménes, törzsgulya, faforgalmi, cserép- és léglagyártási, szén és zab forgalom. — A közköltő 1896–1907. évi kimutatása. Az alapítványi pénztárak forgalma. Városunk világitási vállalata. — Ennek eredmény- és mérlegszámlája. — Légszeszfogyasztás. — Vezetékek hossza. — Évenként való légszesztermelés. — A villamos telep. — Könyvnyomda. Ennek az eredmény- és mérlegszámlája. — A mértékhitelítő hivatal működése. — A közbiztonsági forgalma; a levágott állatok száma, vágatási jövedelem. — Egyházak és iskolák fentartási költsége. A helyi tanintézetek állapota. — Ref. akadémia, ref. főgym., r. k. főgymn., állami főreáliskola, a kereskedelmi tanintézet öt tagozata, ref. tanítóképző, r. k. tanítónőképző, ref. felsőbb leányiskola, ref. kath., ág. ev., gör. k. és izraelita polgári és elemiiskolák, kir. gazd. akadémia. Az országos tanítói árvaház. — A nőipariskola. — A város kulturális intézete. — Jótékony nőegylet, dalos egyletek és társas körök. — Városi színház. — Városi múzeum. — A debreczeni posta, táviró és távbeszélő forgalma. — A magyar-osztrák bank debreczeni műveletei. A helyi nagyobb pénzintézetek mérlegei. — Jogszolgáltatás. — Csődök, ezek aktívái és passzívái. — A debreczeni dohánygyár évi termelése. — A munkaszünetések. — Ki- és visszavándorlás. — A város területe és lakossága. — Elhalt tisztviselők és bizottsági tagok kimutatása. — Nyugdíjazások, keggydíjak. — Városunk vállal-

erkölcsi és társadalmi élete. — Thaly Kálmán dr. jubileuma. — A város nevezetesebb eseményei 1907-ben havonként kimutatva. — A tisztviselők, választott és rendes biz. tagok névsora. — A városi levéltárba beutalt szerződések és okiratok. — Befelezés. — Az egész évi jelentés 143 írott oldal, azaz 35 iv.

Elvi jelentőségű határozatok.

Iparhatósági telepengedélyhez kötött ipartelepek engedélyezésénél annak a kérdésnek elbírálása: vajjon a kérdéses ipartelep létesítése esetén a teleptulajdonos kötelező-e a megfelelő szabványnyilatkozat kiállítására vagy sem, nem a közigazgatási bizottság, hanem az illetékes iparhatóság hatáskörébe tartozik.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1906. évi 36,707. sz. határozata. A vármegyei közigazgatási bizottságának azt a véghatározatát, mely Z. F., az általa Zs. vasúttalomás mentén a pálya baloldalán, tűzátvalon belül felépíteni szándékoló lakóház és fatelep felépítésére az 1881. évi XLI. t.-c. 20. §-a szempontjából a hatósági engedélyt hivatali elődóm oly feltétel alatt adta meg, hogy ha építtető a tervezett épületekre vonatkozólag a szabványnyilatkozatot a véghatározat vételétől számított 15 nap alatt a cs. kir. szab. kassaaoderbergi vasúttársaság részére az előírt módon kiállítja s ha folyamodó egyébként a vármegyei építkezési szabályrendelet értelmében az építérendőri szempontból megkívánt építési, valamint az iparhatósági telepengedélyt az illetékes hatóságoknál megszerzi, fennvezett részéről a törvényes határidőben benyújtott felelkezés következtében felülvizsgálat alá vettem. Ennek eredményéhez képest a közigazgatási bizottság fentidézett véghatározatának a fatelep engedélyezésére vonatkozó részét az elsőfoku, valamint a másodikfoku iparhatósági véghatározatokkal együtt a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg ezenel megemmisitem s az illetékes elsőfoku iparhatóságot utasítom, hogy a telepengedélyezési eljárást folytassa, a fatelep engedélyezése kérdésében hozzon érdemleges elsőfoku véghatározatot s a telepengedély megadása esetén határozzon a tekintetben is, hogy az ipartelep létesítése szempontjából szükséges-e a szabványnyilatkozat kiállítása vagy sem. A közigazgatási bizottság véghatározatának a fatelep engedélyezésére vonatkozó része, valamint a fentidézett elsőfoku iparhatósági véghatározatok azért voltak megemmisítendők s az elsőfoku iparhatóság azért volt a telepengedélyezési eljárás folytatására utasítandó, mert iparhatósági telepengedély alá eső ipartelepek engedélyezésénél annak a kérdésnek elbírálása, vajjon a kérdéses ipartelep létesítése esetén teleptulajdonos kötelező-e a megfelelő szabványnyilatkozat kiállítására vagy sem, az 1884. évi XVII. t.-c. 30. §-a értelmében az eljárásra illetékes iparhatóságok hatáskörébe tartozik. Tekintettel továbbá arra, hogy a tárgyiratok szerint a lakóház semmiféle üzleti helyiséget nem tartalmaz s a fatelep céljaira kijelölt telekkel szomszédos te-

lekre tervezetett s így annak építési ügye a telepengedélyezés kérdésével kapcsolatban nem áll, ennél fogva a lakóház építési ügye a faterlepengedélyezés ügyétől elkülönítve volt tárgyalandó. Ehhez képest a közigazgatási bizottság említett határozatának a lakóházra vonatkozó részét felülbírálván, azt a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg jóváhagyom azzal, hogy az elsőfoku építésügyi hatóság a lakóház építési engedélyének kérdésében a vármegyei építkezési szabályzat szem előtt tartásával, építető ebbeli kérelme alapján elsőfokban határozzon.

A legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállításánál a nőnek a férj vagyonkezelésétől teljesen függetlenül, saját alkalmazatlása után járó fizetésére kivetelt kereseti adója a férj adójába be nem számítható.

184—1908. K. szám. Ő felsége a király nevében a magyar királyi közigazgatási bíróság a m.-i községi képviselőtestület legtöbb adót fizető tagjainak 1908. évi névjegyzéke ügyében Cs. vármegyei közigazgatási bizottságának 1907. évi dec. hó 9-én 1616. szám alatt hozott határozata ellen V. Gerő által beadott panaszt 1908. évi január hó 28-ik napján tartott nyilvános ülésében az 1896. évi XXVI. törvénycikk 25. szakasza alapján tárgyalás alá vévén, következőleg ítelt: A magyar királyi közigazgatási bíróság a panasznak helyt nem ad. Indokok: A vitás kérdés, amelynek eldöntésétől a panaszlónak a névjegyzékbe való felvétele függ, az, hogy a panaszló nevének tanítóúi fizetése után fizetett VI. osztályú kereseti adója a panaszló adójába beszámítható-e? Az 1886. évi XXII. törvénycikk 33. §-ának abból a rendelkezéséből, hogy a férj adójába a nő adója csak akkor számíthat be, ha a férj a nő vagyonát kezeli: nyilvánvaló és a törvény célzatából is következik, hogy a férj adójába ama vagyon után fizetett adó számíthat csak be, amely vagyont a férj, mint ilyen kezel. Tehát a nőnek a férj vagyonkezelésétől teljesen függetlenül, saját alkalmaztatása után járó fizetésére kivetelt kereseti adója a férj adójába be nem számítható. Ezért törvényszerűen határozott a közigazgatási bizottság, midőn a panaszló által igényelt ilyen beszámítást és ez alapon a panaszlónak a névjegyzékbe való felvételét megtagadta.

A bérkocsi-iparengedély alapján forgalomba helyezett bérkocsik számának megállapítására nézve a bérkocsiparról szóló szabályrendeletekben lehet korlátozó intézkedéseket tenni. Ezen rendelkezések megszegése nem az iparhatóságok, hanem a rendőrhatalóságok hatáskörébe tartozó kihágás képez.

A kereskedelemügyi miniszter 1904. évi 4326. sz. határozata. V. vármegye alispánjának. A folyó évi április 11-én 5753. szám alatt hozott és az elsőfoku iparhatósági ítélettel egybehangzó másodfoku ítélettel, mely özvegy H. E.-né szálloda-bérlő, vendéglő és bérkocsitulajdonos, továbbá P. Zs. bérkocsitulajdonos sz—i lakosokat az engedélyezettől több bérkocsi tartása s illetve bérkocsi-iparnak engedély nélkül való gyakorlása által elkövetett és az 1884. évi XVII. t.-cikk 10. §-ába ütköző kihágás miatt ugyanazon törvény-

cikk 158. §-ának a) pontja alapján 4—4 korona pénzbüntetéssel, illetve megfelelő elzárással bünteti, — vádlottak részéről a törvényes határidőben beadott felebbezés következtében felülbírálat alá vettem. Ennek eredményéhez képest az idézett másodfoku iparhatósági ítéletet az annak alapjául szolgált elsőfoku ítélettel és az egész eljárással együtt megsemmisitem és utasítom Nagyságod utján a sz—i járás főszolgabíráját, mint elsőfoku rendőrhatalóságot, hogy vádlottak ellen a vármegyei bérkocsiipari szabályrendeletének 2. és 24. §-a alapján indítsa meg a rendőri büntető eljárást s ennek eredményéhez képest hozzon szabályszerű elsőfoku rendőrhatalósági ítéletet. — Megsemmisítendő volt az elsőfoku ítéletek, mert vádlottak azon ténykedésükkel, hogy egy kocsi tartására nyert bérkocsi-iparengedélyük alapján két kocsival gyakorolták a szóban forgó ipart, a bérkocsi-ipar iparengedély nélkül való gyakorlásának kihágását, mely az ipartörvény 10. §-ába ütköznék és a 158. §. a) pontja szerint volna büntetendő, nem követték el, mert az iparengedély nem meghatározott számú bérkocsi tartására szól, hanem a bérkocsi-iparos iparengedélye alapján a törvény szempontjából tetszés szerinti számú bérkocsit tarthat. Arra nézve, hogy a bérkocsi-iparos iparengedélye alapján hány kocsival gyakorolhatja iparát, az ezen iparágra nézve a törvény 11. §-a szerint alkotandó szabályrendeletben lehet korlátozó intézkedéseket tenni. Ez irányban pedig a vármegye területén érvényben álló bérkocsi-ipari szabályrendelet 1. §-a akként intézkedik, hogy az engedély meghatározott számú bérkocsik tartására szól és ugyane szabályrendelet 2. §-a szerint minden engedélyezett bérkocsi a rendőrhatalóság által nyert sor-számmal látandó el. Minthogy pedig vádlottak a tárgyatokból kivehetőleg csak egy bérkocsi tartására kaptak engedélyt, tehát az általuk használt második bérkocsira a rendőrhatalóságtól számolt sem nyerhettek, következésképpen azokat a közönség rendelkezésére sem bocsáthatták anélkül, hogy azok a rendőrhatalóság által nyert számmal el lettek volna látva s amennyiben ezt mégis megtették, a vármegyei bérkocsi-ipari szabályrendelet 2. §-ába ütköző és a 24. §. alapján a rendőrhatalóság által büntetendő kihágási cselekményt követtek el, ennél fogva ez alapon a nevezettek ellen rendőri büntető eljárás megindítását elrendelni kellett.

A vágóhid kibővítése.

A városi Tanács még a tavaszon elrendelte, hogy a mérnöki hivatal adjon véleményes jelentést a közvágóhid kibővítéséről. Ezen megbízatásra a mérnöki hivatal a következő jelentést küldte a Tanácshoz:

A közvágóhid bővítését a sertesvágóban mutatkozó helyszűke teszi elodázhatalanná. Ugyanis az örvendésen fellendült sertesűs feldolgozás következtében a mai sertesvágó nem felel meg céljainak és mivel a sertesákok száma is csekély, a forgalomnak megfelelőleg ez is kibővíthető.

A mérnöki hivatal az eddigi sertesákokat alakítja át a sertes feldolgozás céljaira. A koppasztó helyiséget egy

8 méter hosszú toldalékkal látja el. Építeni akar egy bémósót. A kopaszító helyiség egyrészt hűsítő és ki-mérő helyiségnek szánta. A vágóhid déli oldalán 36 nagy rekeszszel sertésakiot épít. A hűtő csarnokot kibővíti, mert a hűtő csarnok jelenlegi állapotában a falakon, padlón és födélzetén előálló hőmérsékleti veszteség 16,000 kalóriára tehető óránként. Ezen és a fölé építendő új hűtő helyiség-nek szigetelése esetében az óránkénti együttes hőmérsékleti vesztesége 9—10,000 kalóriára számítható, tehát óránként 6—7000 kalóriával több fog hűtés céljaira megmaradni a mai gépüzem mellett.

A mérnöki hivatal egy teli szalonnahűtő építését is javasolja. Tervez szolgálakás építve. A perzselő teret is megnagyobbítja és pacalmósót is ajánl.

Az utburkolat is alapos javításra szorul. A telep új épületei vízvezetékkel lesznek ellátva. A sertéskopaszítóban gőz fogja a vizet melegíteni. Az összes új helyiségek beton csatornával lesznek összekötve. A téglakerítés a telep bővítése folytán elbontandó és a szükséghez képest újra építendő. Áthelyezendő lesz a vasuti vágány, melyet meg kell hosszabbítani a forgalom lebonyolítása okából. A telep villamos vitagítással lesz ellátva. A régi épületek kijá-vítása szintén kívánatos.

Az összes átalakítás és modern berendezés 375,000 koronába kerül és pedig:

Szolgálakás	28,472.84 K
Sóház	8,400.75 »
Sertésöl	1,772. »
Sertésbélmosó	10,266.30 »
Sertésvágó bővítés	34,611.55 »
Igazgatói lakás	2,055.40 »
Ellenőri	2,298.90 »
Huskimérő	691.90 »
Trágyalera	3,363.20 »
Sínáthelyezés	6,689.40 »
Hátbővítés	33,995.65 »
Sertésölak	44,513.40 »
Szalonnahűtő	5,657.50 »
Kerítés	13,434.50 »
Burkolat	75,902. »
Vízvezeték	15,236.19 »
Csatornázás	26,168. »
Régi épületek javítása	16,226.50 »
Külfölék	45,243.02 »
Összesen	375,000. — K

A mérnöki hivatal ezen átalakítási és bővítési ter-vezetét a városi Tanács és a bizottságok tárgyalni fogják legközelebb és az úgy ezután a közgyűlés döntése alá kerül.

Hírek.

— Kirándulás a város birtokaira. A városi ta-nács és a tisztikar néhány tagja f. hó 12-ikén kirándultak a város ohati és telekházai birtokára, megtekintendő a bérletet, a gazdasági épületeket. A szemlén jelen voltak: Kovács József polgár-mester, Körner Adolf és Király Gyula tanácsnokok, Magoss György dr. titkári főügyész, Roncsik Lajos főszámvevő, Könyves Tóth Kálmán dr. mező rend-őrkapitány, Debreczeni Jenő gázgyári igazgató, Vargha Elemér dr. polgármesteri titkár, Tóth Emil dr. és Kovács Kálmán aljegyzők, Udvarhelyi Géza tb. tanácsnok, városgazda és lapunk felelős

szerkesztője. A társaság megtekintette a bérletet, a gazdasági épületeket, majd Fried Emil és Gara Alajos vendégszerető uriasztalánál kellemes órákat töltöttek. A társaság vasárnap érkezett haza.

— **Eljegyzés.** Winklersteini Winkler Ernő, szepes-zombati főszolgabíró, a tatrai fürdők biztosja, a szepes-megyei ur társaság kedvelt és nagybecsült tagja elje-gyezte Tóth Béla gyógyszerésznek és nejeének Göllé Ir-mának gazdag műveltségű leányát Annuskát. Az eljegyzés felett való örömben nemcsak városunk előkelő körei osz-toznak, hanem Szepes és Sáros vármegyék legtöbb családja is, kikkel a boldog völégény rokonságban áll.

— **Egy jótékony asztaltársaság.** A Polgári asztal-társaság a héten közgyűlést tartott, mely alkalm-alommal elhatározta, hogy 100 gyermeket felruhá-z. A cselekedet dicsőretre nem szorul, ellenben fé-nyesen igazolja, hogy nemesszívú emberek bőven vannak városunkban.

— **A színészkola megnyitása.** A debreczeni Solymossy-féle színészkolát f. hó 15-ikén nyi-tották meg. Az ünnepi megnyitáson jelen voltak Wesszprém Zoltán főispán, Oláh Károly tanács-nok és még igen sokan, akik a művészeti ügyek iránt érdeklődnek.

— **Új polgármesterek.** Rózsahegyén Székely Miklós dr. törvényszéki bírót, Makón Galambos Ignác drt választották meg polgármesterek.

— **Kolozsvár átirata.** Kolozsvár sz. kir. város átiratban kéri a törvényhatóságokat, hogy támo-gassák őt az országyűléshez és kormányhoz in-tézett ama feliratában, melyben a rendőrség álla-mosítását kéri az egész országra.

— **Új rend a fővárosnál.** A fővárosnál csak délelőtti tartanak hivatalos órákat. Vasárnapokon és ünnepeken, amennyiben a közszolgálat meg-engedi, a személyzet felváltva csak ügyeletes szol-gálatot teljesít. Húsvét, pünkösd és karácsony első napján, nagypénteken, urnapján, március 15-ikén és augusztus 20-ikán egyáltalában nem tartanak hivatalos óráit.

— **Frics József halála.** A magyarországi nyom-dászok Nesztora Frics József, a város könyvnyomda vállalatának nyugalmazott üzletvezetője f. hónap 14-ikén 82 éves korában elhunyt. A megboldogult negyven évig szolgálta a várost kitarító szorgalom-mal, nagy munkakedvvel és példás hűséggel. Vezetése alatt a városi nyomda tekintélyben nagyot emelkedett és rohamos fejlődése kétségkívül a Frics József érdeme. Képzett, tanult nyomdász volt, az okos adminisztrációhoz alaposan értett és míg folyton a város érdekeit nézte, a vezetésére bízott nyomdai személyzetnek atyai jóakarója és őszinte barátja volt. 1900-ban ment nyugalmába és azóta beteg, testben meggyöngyítve családjának gon-dos szeretete aranyozta be életének alkonyát. Temetése f. hónap 15-ikén ment végbe nagy rész-vétellel. Haláláról a Magyarországi könyvnyom-dászok egyesülete, s a városi nyomdavállalat és a gyászoló család adott ki jelentést. Nyugodjék békével.

— **Temesvár munkásházakat épít.** Temesvár sz. kir. város közönsége elhatározta, hogy 480,000 K kölcsönrel 200 munkásházat épít. A költségek

évi törlesztéséből a földművelési kormány 2%-ot vonat' el.

— **Tanyai iskolák új tanítói.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a debreczeni tanyai állami elemi népiskolához a gondnokság ajánlatára Kiss Aladár, K. Nagy Sándor és Bánki Gábor tanítókat nevezte ki. Mintán pedig még öt újonnan emelt iskolához kell tanító, a miniszter ezen állásokra is pályázatot hirdetett. Az öt állásra 19-en pályáztak. A gondnokság legközelebb tartandó ülésén fogja megtenni ajánlatát.

— **Tanyai iskolagondnoksági ülés.** A debreczeni tanyai állami elemi népiskola gondnoksága f. hónap 23-ikán, azaz szerdán délután 3 órakor ülést tart a városház kistanácsstermében.

— **Miniszteri megbízás.** A belügyminiszter a debreczeni közigazgatási tanfolyam igazgatójává Czeglédi Mihály dr. tisztí főügyészt, igazgató helyettesé pedig Oláh Károly városi tanácsost nevezte ki.

— **Állatorvosi kongresszus.** Az állatorvosi kongresszusra a városi tanács Király Gyula gazdasági tanácsnokot és Csáky János vágóhídi igazgatót küldte ki.

— **Templomavátás.** A lövőpetrii református gyülekezet lelki szükségletére Sesztina Jenő és neje Csanak Margit urasszony hatvanézer korona költséggel szép templomot építtettek és azt vasárnap avatták fel ünnepségek közt. A felavató ünnepségen jelen volt Weszprémy Zoltán főispán is. A templomban a felavatás alkalmából Görömbey Péter szabolcsmegyei esperes mondott magasztos imát, majd Szele György debreczeni lelkész hirdette a szent falak között az Isten igéjét. A hívek hálaimája az Istenhez fordult, hogy áldanák meg áldásának bőségével a nagylelkű adakozókat, kik hajlékot építtettek az Urnak és módot nyújtottak arra, hogy a hívek lelki szükségleteiket kielégíthessék. A nemes cselekedet önmagában hordja jutalmát és dicsőítő szavakra nem szorul. Ennek dacára hálás szívet emeljük ki a nagylelkű adakozók áldozatkészségét és hitbuzgalmát főleg a mai önző világban, melyben minden vonalon az én jut előtérbe.

— **Hamis kiállítási kitüntetések.** A mindinkább elszaporodó kiállítások amugy is nagyon csökkentik a kiállítási kitüntetések értékét. Ehhez járul még az is, hogy vannak kiállítások, amelyeknek kitüntetéseit egyszerűen meg lehet venni. Mint a német kiállítási központ jelenti, legújabbán a fenti visszaéléseknek kívül még az is gyakori eset, hogy egyes ügynökök az iparosok és kereskedők hiúságával párosult tudatlanságát arra használják fel, hogy hamis és így teljesen értéktelen kiállítási érmeiket drága pénzen adnak el és így az illetőket nemcsak anyagilag károsítják meg, hanem a hatóságokkal is összeütközésbe hozzák, miután hamis kitüntetések használata egyes esetekben törvénybe ütköző kihágásnak minősítettik. Az Országos Ipar-egyesület felkéri iparosainkat, hogy támogatassák a kiállítási központot abban a földadatában, hogy az ilyen kiállítási szédeltől megszabadítsák társaikat és ahol ily ügynök bárkinél személyesen, vagy írásban jelentkezne ajánlatával, jelenték fel a rendőrségen.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. P. dr. Helyben. Becses kérdésére a felelős szerkesztő a következő feleletet küldi. Nem akartunk az említett kérdés-sel foglalkozni, mert a helyi lapok bőven és igazságosan, világosan és elfogulatlanul számoltak be arról olvasóinknak. Mi leginkább közigazgatási és városi érdekeket szolgáló cikkeket írunk és közlünk. De nem foglalkozunk azzal az érdeklődéssel, mert lapunk a hét utolsó napján jelenvén meg, tudósításunkat elkésve kapná olvasóközönségünk, mely mind olvassa a napi lapokat. Végül pedig, hacsak kikerülhetjük, kikerüljük az illető ur sokoldalú tevékenységének bírálatát.

O. Szolnok. A kívánt értesítést táviratban elküldtem Szolnokra. Onnan visszajött a távirat ezzel: „címzett megyeházán ismeretlen”. Bizonyosan tévedés van a dologban. A kértettt ur különben itthon van és bármikor fogad.

R. S. Arad. A küldött felvilágosítást köszönöm és felhasználom.

Dr. Sz. S. Helyben. Nézetem szerint jobb most az ügyet egyelőre nem bolygítani. Ha majd elől, hozzászólhatunk. A beküldött cikkely akár egy év múlta is érdekes és idősebb lesz. A másikra nézve magam is azt hiszem, hogy a bálványimádás korszaka véget ért. A gyümölcs megértett és a földre hullott.

Versőrlő. Valamelyik vidéki lap bizonyosan szívesen veszi a verset, mi azonban nem használhatjuk, mivel verseket egyáltalában nem közlünk.

Világító. Ugy hallottuk, hogy a munkálatok készen vannak és e hó végén az üzem megindul.

Hirdetések.

12,349/1908. sz.

Must eladási hirdetés.

A városi szegényház szőlőtelepén termelt 70—80 hektoliternyi olasz rizlinggel vegyes must, folyó hó 22-én délelőtt 10 órakor a szegényház gondnoki irodájában megtartandó szóbeli árverésen el fog adatni.

Az árverésben résztvevők kötelesek az árverés megkezdése előtt a bizottság elnökének kezébe 100, azaz egyszáz korona bántpénzt készpénzben letenni.

Vevő köteles leend a szükséges mennyiségű hordót a gondnok által megjelölt napon, az intézet telephelye kiszállítani, a mustot a leszüretelés napján elszállíttatni s az esedékes árösszeget az intézet gondnokának kezébe egy összegben azonnal lefizetni.

A megjelölt mennyiségért szavatosság nem vállalatik.

A szőlő leszedése és beszüre a szegényház gondnoka által fog eszközöltetni.

Debreczen, 1908 szeptember 14.

Oláh Károly,
a szegényügyi bizottság elnöke.

9764.
VI. 1908. szám.

Hirdetmény

a népfölkelés jelentkezéséről.

Az 1893. évi XXXVII. t.-cikk alapján mindazon, a város területén tartózkodó katonailag kiképzett népfölkelésre kötelezettek, kik a közös hadseregben, a hadtengerészetben, a honvédségben, ezek póttartalékában, vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képzettek, kik népfölkelési (rózsaszínű) ajánlati lap-pal el vannak látva, f. évi október hó 1., 2., 3., 5. és 6. napjain reggel 7 órakor a péterfiai „Hon-

véd laktanyában" személyesen megjelenni, vagy írásban jelentkezni tartoznak.

A jelentkezéshez vasutón utazó népfölkelésre kötelezettek, ha magukát a népfölkelési igazolványi könyvvel az állomási pénztárnál igazolják, a katonai díjszabásban megállapított menetdíj-kedvezményben részesítenek, illetve katonamegfiggyelgely utazhatnak. Hogy pedig a népfölkelési jelentkezése által mindenki foglalatosságában a legrövidebb ideig gátoltassék, a megjelenésre a következők sorrend állapították meg, ugymint:

1908 okt. 1-én az 1874. évben születettek és fiatalabbak	
" 2-án " 1873. és 1872. " "	
" 3-án " 1871. és 1870. " "	
" 4-én szünet	
" 5-én " 1869. és 1868. " "	
" 6-án " 1867. és 1866. " "	

A személyes jelentkezéshez a népfölkelési igazolványi könyv és az ajánlati lap (kilépti bizonyítvány) elhozandók, az írásbeli jelentkezéshez pedig csatolandók. Írásban jelentkezhetnek: a tisztjelöltek, papok, az állami és közigazgatási tisztviselők s egyéb alkalmazottak, továbbá a betegek, a tengeren vagy külföldön utazók, a népfölkelési szolgálat alól fölmentettek: az erdészek, bányászok, posta, távírda, vasut, gőzhajó szolgálatában alkalmazottak és a fogházakban tartóztatottak.

Az írásbeli jelentkezéshez Debreczenben a katonai és illetékesi ügyosztálynál (Piac-u., városház épület I-ső emelet 17. sz. a.) ingyen "Jelentkező-lap" kapható, melynek kitöltésére s egyéb kezelésére nézve a katonai és illetékesi ügyosztály és a jelentkező-lapra nyomtatott "Figyelmeztetés" nyújt felvilágosítást.

Az itt tartózkodó, de (Ausztriában) a birodalmi tanácsban képviselt tartományokban és királyságokban honos népfölkelők hasonló minőségben és módozatok között tartoznak jelentkezni, mint magyar honosok.

A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 4—10. egész 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetetik.

Figyelmeztetés. A jelentkezésnél — különbeni elzárás terhe mellett — mindenki józan állapotban tartozik megjelenni.

Debreczen, 1908. évi szept. 12-én.

A városi tanács katonai és illetékesi ügyosztálya.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város házi pénztárának és az általa kezelt alapoknak 1909. évi költségelőirányzata elkészült és az a törvény rendelkezéséhez képest a folyó év és hó 13-ik napjától közszemlére kitéltetik a város számvevői hivatalánál (Városház, I. emelet) ahol is a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Erről a város adózó lakossága azon felhívással értesítettik, hogy a költségvetésre vonatkozó netaláni észrevételét a közgyűlés napját megelőző öt nappal írásban a városi tanácshoz adják be.

Debreczen, 1908 szept. 12.

A városi tanács.

10.085
1908. sz.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni m. kir. gazdasági akadémiánál Debreczen szab. kir. városnak két alapítványi ingyenes helye, az 1908—1909. tanévre üresedésbe jövén, felhivatnak azon debreczeni születésű és illetőségű ifjak, akik a debreczeni gazdasági akadémiába hallgatónál felvéve vannak s akik ezen alapítványi helyek valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy kellő okmányokkal felszerelt kérvényeket f. 1908. év szeptember hó 20-ig a Városi Tanácshoz adják be.

Debreczen, 1908. évi augusztus hó 26-án.

A városi tanács.

3420—1908. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A hajdudorogi m. kir. dohánybevéltő hivatalnál munkás menhely fog létesíttetni, melyre 6628 korona 50 fillér irányoztatott elő.

A fentebb megjelölt építési munka verseny tárgyalására vállalkozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy egy koronás bélyeggel ellátott, és valamely állami pénztárnál vagy adóhivatalnál letett 5%. Óvadékról szóló nyugtával felszerelt írásbeli zárt ajánlatukat ezen építési munkálatokra folyó év szeptember hó 26 ik napjának délelőtti 10 óráig ezen m. kir. dohánybevéltő felügyelőségénél nyújtsák be; ahol a terv és költségvetés a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatba kitéendő, hogy az általános és részletes építési feltételeket ismeri, azoknak magát aláveti. Szóbeli vagy elkésetten, valamint táviratilag tett; továbbá oly ajánlat, melyhez készpénz vagy értékpapír van csatolva, figyelembe vétetni nem fog.

Debreczen, 1908 augusztus hó 25.

Helyettesítőleg.
(Olvashatatlan aláírás.)

!! MEGJELENT !!

□ A VÁROSI TANÁCS KIADÁSÁBAN □
**DEBRECZEN SZAB. KIR.
VÁROS ÉRVÉNYBEN LÉVO
SZABÁLYRENDELETEI-
NEK GYÜJTEMÉNYE.**

Az 564 oldal terjedelmű vaskos kötet ára

2 KORONA.

Kapható a városi könyvnyomda-vállalat irodájában. Kosseth-utca, városház-épület.